

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ ՎՐԱՅ ԼՈՒՍԱՃԱՃԱՆՉ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ ՄԸ

Ձմրան սառուցիկ գիշեր մը, յուսավառ լաւատեսութեամբ մեր ոտքը պիտի դնենք Նոր Տարուան առաջին անդիսամատին վրայ՝ կատարելու համար 365 օրերու անորոշ ու անստոյգ ուղեւորութիւն մը դէպի ապագան:

Պահ մը, երկիւղալից կը թուի մեզմէ շատերուն այս խորհրդասէր դամբորդութիւնը, թէ պիտի կրնա՞նք անփորձ ու անվտանգ սպառել ամբողջ տարեշրջանը, առանց աննպաստ անակնկալներու միջամտութեան...:

Նոր Տարին խորհրդաւոր լոռութեամբ եւ կենսուրախ եւ խոստումնալից կը ժպտի երկրի բոլոր արարած-ներուն հաւասարապէս: Կրնայ այդ ժպիտը կեղծի՞ք ու խարուսիկ ըլլալ՝ նախորդ տարիներուն նման եւ հիասթափութեամբ պարտւել մեր յոյսերն ու իղձերը:

Ինչ որ ալ վեհապահած ըլլայ, լաւ կամ վատ շատերուն համար, գրկարաց պիտի ողջունենք իր միամեայ այցելութիւնը, այն լաւատեսութեամբ, որ իր վախճանած նախորդներուն նման յուսախար պիտի չընէ մեզ:

2003 Նոր Տարին՝ մեր առջեւ կը դնէ 365 սպիտակ էջերէ բաղկացած գիրք մը, որ օրը օրին արձանագրենք անոր մէջ անաչառութեամբ մեր կեանքին թերի ու անթերի գործերը, սխալ ու շիտակ կատարումները, մեր արդար ու անիրաւ շահերը, թէ ի՞նչ տուինք մեր երջանկութենէն կարօտեալին եւ ո՞րքան ցաւ ու կորուստ պատճառեցինք ոմանց՝ մեր անարդար շահագործումներով:

Գաղտնիք չէ, ոչ մէկուն համար, որ մարդոց մեծամասնութիւնը պիտի դիմաւորէ Նոր Տարին նիւթապաշտ

իտէալներով: Որովհետեւ՝ ներկայիս աշխարհը ժխորոզ պատեհապաշտները մակարոյժները՝ վաշխառուները, շողոճորքները, մեծ ու փոքր յելուզակները, փառքի ու գովեստի մուրացկանները, անվնար թերթ ու գիրք կարդացողները եւ իրենց բլրացած հարստութեամբ սոնֆացող չոջերը՝ քանակային զանգուած կը կազմեն եւ իրենց տղմոտ գործառնութիւններով եւ յափշտակութիւններով, մարդկային հասարակութեան բարոյական կլիման կը դարձնեն անշնչելի ու հեղձուցիչ:

Ասոնց առընթեր, իրենց պատուաբեր ներկայութիւնը կը շեշտեն ընկերային յարաբերութիւններով պարկեշտ մարդիկ, որոնք շատ զգոյշ են, որ սուտը նուազագոյն չափով չմիջամտէ իրենց շահերուն:

Նիւթապաշտ ու մարմնապաշտ շահատակներուն համար հոգեկան ու գաղափարական հորիզոններ գոյութիւն չունին: Անոնք՝ Նոր Տարուան բոլոր օրերուն մէջ կը հետապնդեն նոր շահեր, նոր վայելքներ, նոր անիրաւութիւններ, հարստութեան վրայ, առաւել գումարներ եւ ասոնցմէ առաջ, նոր մեղեքներու մէջ նշանակալից նուաճումներ:

Այս մոլորածներուն կեանքին ու նկարագրին արատները, առաւել կը շեշտուին ազգութեամբ, անտարբերութեամբ, ապերախտութեամբ եւ եսական զգրելի մեծամոլութեամբ:

Անոնց համար հայրենիք, հայրութիւն, մշակոյթ, հաւատք, հայ թերթ ու գիրք եւ ուրիշ ազգայնօրէն նուիրագործ ուած արժէքներ հնաւանդ նախապաշարումներ են:

Որո՞ւ աչքէն կը վրիպի ու չի

տեսներ թէ աշխարհը ակնթարթային արագութեամբ կը փոխուի, կը վերակազմուի եւ միւս կողմէ կը յոռեշրջուի, կը բարբարոսանայ ու նեպընթաց կը դիմէ դէպի փլուզում:

Նոր Տարուան արշալոյսին, սա հրատապ հարցականը կը դրուի մեր առջեւ, թէ ի՞նչ հակազդեցութիւններով պիտի դիմագրաւենք մարդկային հասարակութեան բարոյական որակին վայրէջքը եւ յարաճուն սարսափը՝ հիւլէական հրթիռներու սպառնալիքին:

Լուծումը մէկ է ու արմատական:

Պէտք է մարդկութեան նականատագիրը դեկավարող մեծ պետութիւններու ձեռքին մէջ դրուի աշխարհի խաղաղութիւնը եւ փրկութիւնը երաշխաւորող Քրիստոսի Աւետարանը, որպէս հիմնական ազդակը բոսսային անելէն դուրս գալու եւ կանխելու այս շնչող մոլորակին վերեւ սաւառնող նգնաժամային վտանգը:

Մեծ ու փոքր բոլոր ժողովուրդները, ներքին ու արտաքին շարժային ցնցումներէ խաղաղելու համար, միակ յոյս մը պէտք ունին եւ ատիկա Աստուծոյ Սիրոյ Օրէնքը անձնաւորող Փրկիչն է, իր աւետարանական աստուածային պատուէրներով:

Մերք կը մտածենք ու կ'ըսենք, թէ ժամանակը երագավազ կը սուրայ եւ համընթաց իրեն կը հետեւին օրերը, ամիսները եւ տարիները:

Ուշադիր կը նայինք մեր ետեւ, հեռաւոր անցեալին վրայ ու կ'ափսոսանք, թէ ի՞նչպէս համառօտեցինք այդ երկար տեւողութիւնը եւ հասանք յիսունի, վաթսունի եւ ութսունի հանգրուաններուն:

Եւ կը զարմանանք ու կ'անձկոտինք, թէ ո՞րքան արագ կը չուէ ներկան ու անհետ կը կորսուի անցեալի վիհային խորութիւններուն մէջ:

Խորունկ ցաւ մը կը գալարէ մեր ամբողջ օրկանիզմը, թէ չենք կրցած գիտակցիլ ու գնահատել ըստ արժանւոյն ժամանակին անփոխարինելի արժէքը:

Հազիւ ողջունած առաւօտեան շողերը, օրը կը ծածկուի մայրամուտի ստուերներով եւ այսօրը՝ իր տեղը կու տայ վաղուան:

Կայ ուրիշ պատճառ մըն ալ, որ այսօրը կը խուսափի մեր ուշադրութենէն: Ատիկա օրուան յատուկ գործերու յետաձգումն է վաղուան:

Պարտականութիւն մը, որ օրը օրին չի կատարուիր ու կը ձգձգուի ապագային, յետաձգումները կը կուտակուին եւ դժբախտ օր մըն ալ կանգ կ'առնեն այնպիսի հանգրուանի մը վրայ, որ անկարելի կ'ըլլայ զանոնք իրագործել:

Յետաձգումի հակամէտ մարդոց մտքին մէջ արմատացած է սա մտածումը, թէ կեանքը կը սկսի ապագային եւ այս հաւատով, թոյլ կու տան որ ներկան չուէ իրենց ձեռքէն եւ յուսաւառ կը սպասեն, որ երջանիկ օր մը՝ ապագան ժպտի իրենց:

Բայց՝ այդ հեռանկարային օրը, ապագայի մառախուղի ծուխերուն մէջ կը կորսուի ու չի գար: Եւ իրենց հեշտաւէտ սպասումները կը յանգին հիասթափութեան:

Եթէ հասկնանք, թէ այսօրը մերն է, մեր անկապտելի իրաւունքը, կրնանք արժեւորել ոչ միայն իր ժամերը, այլ նաեւ իր րոպէները:

Այսօր է լաւագոյն եւ յարմարագոյն ժամանակը մեր հարցերը կարգադրելու եւ ոչ թէ վաղը:

Այսօր է մեր հակառակորդները սիրելու եւ բարեկամները բազմապատկելու ժամանակը եւ ոչ թէ վաղը:

Հիմա է ատենը հայրենի աղֆատ

ժողովուրդին մեր սրտին զոհողութեան ծորակները բանալու եւ ոչ թէ ապագային:

Հին Յունաստանի ֆաղափներէն մէկուն մուտփին կար հսկայ արձան մը, որ կը ներկայացնէր ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆԸ: Արձանին պատուանդանին վերեւ փորագրուած էր այլարանօրէն հետեւեալ երկխօսութիւնը արձանին եւ անցորդին միջեւ:

- Ի՞նչ է անունդ, ո՛վ արձան:
- Պատեհութիւն:
- Ո՞վ կոփեց քեզ:
- Լիւսիպպոսը:
- Ինչո՞ւ համար բեւեր ունիս ու կը կանգնիս ոտփիդ մատներուն վրայ:
- Տոյց տալու համար, որ հազիւ քանի մը րոպէ կը մնամ ու կը չուեմ:
- Ինչո՞ւ մագերդ կախուած եմ ճակտիդ վրայ:
- Որպէս զի մարդիկ կարենան զիս բռնել, երբ իրենց քովէն կ'անցնիմ:
- Ինչո՞ւ գլխուդ ետեւը ճաղատ է:
- Անոր համար է, որ երբ շտապ կ'անցնիմ մարդոց քովէն եւ չեն օգտուիր առիթէն, ա՛յ չկարենան զիս բռնել:

Ով գրասէր, հայրենասէր ու բարեպաշտ հայորդի.

Դուն ես նահատակ ժողովուրդիդ հարազատ զաւակը, որ համեստ աշխատաւորի թոշակովդ հայ թերթ ու գիրք կը գնես, եկեղեցի կ'երթաս ու մոմ կը վառես, նուէր ու անդամատուրք կու տաս, հայ մտաւորականը եւ արուեստագէտը կը ֆաջալերես, լեզուդ ու հայու ինքնութիւնդ կը պաշտպանես, Նոր Տարին կ'ողջունես աղօթանուէր յոյսերով, դուն թէեւ փոքրաթիւ ես քանակով, բայց մեծահարուստ ես որակով:

Նոր Տարին քեզի համար է իր լուսաժպիտ խոստումներով. մի վախճար ու մի վիհատիր իր անակնկալներէն: Դուն ունիս հայու հոգիդ գօտեպնդող ներքին հզօր ուժականութիւնը՝ ազատ հայրենիքիդ ու տարաբախտ ժողովուրդիդ փառքը կերտելու:

Նոր Տարին քուկդ է իր կենսուրախ օրերով: Հաւատա՛յս ճշմարտութեան ու քալէ ապահով Միաձին Որդւոյն քալած ճանապարհէն ու ամենակարող Տէրը պիտի փառաւորէ ներկայ եւ ապագայ կեանքիդ օրերը անբաւ քարիքներով:

ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔԶՆՅ. ՏԻԻԼԿԵՐԵԱՆ